

Midden-Delfland eerste Cittaslow van Nederland

Slow is hot. Alles moet tegenwoordig duurzaam en bewust en met respect voor de omgeving en de maker. Na Slow Food, Slow Travel en Slow Fun schakelen nu ook gemeenten een tandje terug. Midden-Delfland neemt het voortouw, met Arnoud Rodenburg voorop: de eerste Cittaslow-burgemeester van Nederland.

De zon schittert in het water, een klein veerpontje legt aan en in de wei staan koeien tevreden te kauwen op sappig mals gras. Idyllisch en toch midden in de Randstad, onder de rook van Rotterdam. Het is een van de favoriete plekken van Arnoud Rodenburg, burgemeester van de dorpen en woonkernen Den Hoorn, Maasland, Schipluiden, 't Woudt en de Zweth, die samen de gemeente Midden-Delfland vormen. 'Kijk toch eens rond', wijst hij in de verte. 'De skyline van Rotterdam, de campus van de TU Delft en de Haagse regeringsgebouwen. We zijn omcirkeld door grote steden en toch zitten we midden in het groen en is het gefluit van de vogeltjes en het kabbelen van het water het enige geluid dat we horen. Geweldig toch?' Dit vindt Rodenburg, die zelf tot de aanvang van zijn burgemeesterschap, nu vier jaar geleden, midden in Rotterdam woonde. 'Deze omgeving is zowel vanuit cultuurhistorisch als vanuit landschappelijk oogpunt zeer de moeite waard. Het karakteristieke kavellandschap bijvoorbeeld dat honderden jaren geleden is ontstaan, doordat iedere boer zijn eigen stukje grond had. Dat patroon is in al die eeuwen nauwelijks veranderd. Maar voor hoe lang nog, want we leven in een tijdperk dat alles groter, sneller en efficiënter moet.'

Tegenwicht

'Met name de veehouderij heeft het hier niet altijd even makkelijk', legt Rodenburg uit. 'De schaalvergroting gaat sowieso

door, met alle gevolgen van dien voor de omgeving. Een boer met tweehonderd koeien kan zijn vee nog net in de wei zetten. Bij vierhonderd koeien wordt dat al een stuk lastiger. Ze krijgen hun voedsel precies afgestemd en blijven binnen op stal. Erg jammer, want juist die koeien zijn beeldbepalend voor dit oer-Hollandse landschap. De vraag is of we die verandering wel willen. En wat gebeurt er met dit gebied als de boeren straks toch vertrekken?'

Op doemscenario's van projectontwikkelaars met groot geld die al die historische boerderijen opkopen en slopen, om er vervolgens hermetisch afgesloten gated communities te bouwen, zit Midden-Delfland niet te wachten. Het is dus zaak om heel bewust met dit soort ontwikkelingen om te gaan. En dat is precies wat Cittaslow biedt: tegenwicht in een tijd van urbanisatie, schaalvergroting en globalisering, met nadruk op het versterken van de eigenheid van de streek en – niet onbelangrijk – het leveren van kwaliteit. Een gedachte die Rodenburg vanaf de eerste seconde nadat hij erover hoorde enorm aansprak. 'Als we willen dat de streek overleeft, moeten we op zoek naar andere takken van economie.' Zo wil Midden-Delfland haar ondernemers laten inzien dat het absoluut de moeite waard is om gasten te ontvangen. 'Wie dat goed doet, kan er zelfs behoorlijk wat geld aan verdienen', merkt Rodenburg op. Dat signaal is al aardig opgepikt. Boerderijen worden uitgebreid of omgebouwd tot kampeerboerderij of bed & breakfast.

Burgemeester Arnoud Rodenburg:
'We zijn omcirkeld door grote steden
en toch zitten we midden in het groen'
(Foto: Sanne van der Most)

Een aantal boeren en ondernemers organiseert kano- en fietstochten en proeverijen op de honingboerderij. Daarnaast richten steeds meer ondernemers zich op het produceren van streekproducten. 'Want zeg nou zelf, vervolgt Rodenburg, 'het appeltje dat direct van de boom komt, smaakt toch veel beter dan die onrijpe exemplaren die in koelcontainers de hele wereld over gaan.'

Geen geitenwollen sokken

Over de bereikbaarheid van Midden-Delfland is de burgemeester nog niet helemaal tevreden. Rodenburg: 'Al die polderweg-

getjes zijn natuurlijk prachtig, maar als iedereen daar op een vrije zondagmiddag overheen moet, zitten ze binnen de kortste keren potdicht. Dat kan stukken beter. Door de op handen zijnde verbreding van de A4 zal deze druk in de toekomst zeker afnemen.' Hoewel het aantrekken van meer toeristen en het uitbreiden van de rijksweg in eerste instantie nogal in tegenspraak lijkt met de Slow-gedachte, geeft Rodenburg een andere kijk op de zaak. 'Cittaslow is beslist geen geitenwollensokken concept of een suffe bedoening waarbij we vijftig jaar terug in de tijd gaan. Schaalvergroting is nu eenmaal een feit. Dat kunnen we niet meer stoppen. Ook wij willen zo veel mogelijk mensen laten genieten van onze prachtige natuur en de heerlijke streekproducten, maar dan wel op een verantwoorde en bewuste manier. Als we al die ontwikkelingen in goede banen leiden, passend bij het karakter van deze streek, kan het juist in ons voordeel werken. Door de aanleg van extra fiets-, skate- en wandelroutes kunnen we auto's aan de rand van de gemeente houden en tegelijkertijd toch meer bezoekers ontvangen.'

Andere provincies

Op 28 juni wordt Midden-Delfland officieel gedoopt tot de eerste Cittaslow van Nederland. Een eer die ook een verplichting met zich meebrengt; het aandragen van potentiële nieuwe Cittaslows in Nederland. 'Een ontzettend leuke opdracht natuurlijk', vindt Rodenburg. 'In elke provincie op zoek naar het neusje van de zalm. We kunnen elkaar scherp houden en een soort kwaliteitscheck opbouwen.' Concrete kandidaten kan Rodenburg nog niet noemen. Wel verklaart hij dat er contacten zijn met de provincies Utrecht, Zeeland en Friesland. Ook op Europees niveau ziet Rodenburg voordelen. 'Inmiddels zijn er al heel wat Cittaslows in Europa. Door samen op te trekken, vergroten we de kans op steun uit Brussel. Essentieel, want Cittaslow-activiteiten zijn nu eenmaal niet altijd marktconform te realiseren. Op die manier kunnen we deze idylle toch behouden.'

Een idylle die voor de meeste bewoners van Midden-Delfland overigens heel vanzelfsprekend is, zo merkte Rodenburg de afgelopen periode. 'Ze zijn hier opgegroeid en ervaren deze rijkdom niet als iets heel

bijzonders. Zo is het altijd geweest en zo zal het in hun ogen ook altijd blijven. Toen de gemeentelijke plannen voor Cittaslow bekend werden, reageerden sommige bewoners in eerste instantie dan ook een beetje melig. 'Hoezo Cittaslow? Die ambtenaren op het gemeentehuis zijn toch al langzaam van zichzelf?' Tot we met ze in gesprek gingen over de schaalvergroting van de laatste jaren en de moeite die boeren hebben om het hoofd boven water te houden. Uiteindelijk zien ook zij in dat we samen verantwoordelijk zijn om al dat moois te behouden.'

Internationaal keurmerk

Cittaslow is een internationaal keurmerk voor gemeenten met minder dan 50.000 inwoners, die natuur, cultuurhistorie, gastvrijheid en streekproducten hoog in het vaandel hebben staan. In 1999 is de beweging door vier Italiaanse burgemeesters als zelfstandig onderdeel van de 'Slow Food' movement in het leven geroepen. Vanuit de thuisbasis in het Italiaanse Orvieto, waar genieten en bewust leven met de paplepel is ingegoten, heeft Cittaslow zich inmiddels als olievlek verspreid over gemeenten in onder meer België, Duitsland, Engeland, Spanje, Noorwegen en Denemarken. Ook in Japan, Zuid-Korea, Australië en Nieuw-Zeeland bevinden zich inmiddels Cittaslows.

Zie voor meer informatie over voorwaarden en voordelen van Cittaslow www.cittaslow-nederland.nl (vanaf 30 juni online)